

Sygn. akt VI Ka 527/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Adam Bednarczyk

Sędziowie: SO Marek Wojnar (spr.)

SO Maciej Schulz

protokolant: p.o. protokolant sądowy Aneta Kniaziuk

przy udziale prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 14 grudnia 2016 r.

sprawy S. Z., syna Z. i M. ur. (...) w M.

oskarżonego o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 204 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk

i P. J. (1), syna J. i G. ur. (...) w C.

oskarżonego o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 204 § 2 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 204 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 18 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 437/11

I. uchyla rozstrzygnięcie z punktu I zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego S. Z. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Otwocku do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałym zakresie w stosunku do oskarżonego S. Z. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. J. (1) w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie z punktu V tego wyroku o karze łącznej pozbawienia wolności oraz z punktu VI tego wyroku o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej;

IV. przyjmuje, że czyny z punktu 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 przypisane oskarżonemu P. J. (1) stanowią ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 kk i za to na mocy art. 13 § 1 kk w zw. z art. 204 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk skazuje go, a na mocy art. 14 § 1 kk w zw. z art. 204 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk warunkowo zawiesza na okres próby 3 (trzech) lat;

V. w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. J. (1) utrzymuje w mocy;

VI. zasądza od oskarżonego S. Z. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 780 zł tytułem opłaty za drugą instancję oraz pozostałe koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym w części na niego przypadającej, a od oskarżonego P. J. (1)

zasądza na rzecz Skarbu Państwa kwotę 780 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz pozostałe koszty sądowe w sprawie w części na niego przypadającej.

SSO Adam Bednarczyk SSO Marek Wojnar SSO Maciej Schulz

Sygn. akt VI Ka 527/16

UZASADNIENIE

S. Z. i P. J. (1) zostali oskarżeni o to, że:

1. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez K. Ł. (1) w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
2. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez P. K. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
3. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez obywatelkę Bułgarii - E. O. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
4. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez obywatelkę Bułgarii - I. S. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
5. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez obywatelkę Bułgarii - N. G. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
6. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez W. K. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;
7. w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu usiłowali czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez K. S. w ten sposób, że zażądali od wyżej wymienionej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli, ponieważ pokrzywdzona odmówiła wydania pieniędzy, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k.;

Sąd Rejonowy w Otwocku wyrokiem z dnia 18 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 437/11:

- I. oskarżonego S. Z. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie 1;
- II. oskarżonego P. J. (1) w ramach zarzucanego w punkcie 1 czynu uznał za winnego tego, że w dniu 28 marca 2011 r. w T. powiatu (...), woj. (...) usiłował czerpać korzyść majątkową z uprawiania prostytucji przez K. Ł. (1) w ten

sposób, że zażądał od niej pieniędzy w kwocie 500 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę pokrzywdzonej wydania pieniędzy, tj. popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. i za to na tej podstawie skazał go, a na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. oskarżonych S. Z. i P. J. (1) uznał za winnych popełnienia czynów opisanych w punktach 2, 3, 4, 5, 6 oraz 7 i za to na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. skazał ich, a na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. in fine wymierzył im kary po 1 roku pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. in fine orzekł wobec oskarżonego S. Z. za czyny opisane w punktach od 2 do 7 oraz wobec oskarżonego P. J. (1) za czyny opisane w punktach od 1 do 7 kary po 300 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki w kwocie 10 złotych;

V. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. in fine wymierzył oskarżonemu P. J. (1) karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. in fine wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego S. Z. oraz kary łącznej pozbawienia wolności wobec oskarżonego P. J. (1) warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby;

VII. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonych S. Z. i P. J. (1) koszty postępowania w kwotach po 870 złotych; w tym opłaty za skazanie w kwotach po 780 złotych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonych i prokurator.

Obrońca oskarżonych zaskarżyła powyższy wyrok w stosunku do oskarżonego S. Z. w części, tj. w pkt: II - VII, natomiast w całości co do oskarżonego P. J. (1), na korzyść oskarżonych. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. obrazę przepisu prawa materialnego, mianowicie art. 204 § 2 k.k. wynikającą z uznania, że przepis ten ma zastosowanie do czynu polegającego na usiłowaniu czerpania korzyści majątkowej od świadków, podczas gdy oskarżeni nie czerpali korzyści z nierządu, nawet jednokrotnie, ani nie ułatwiali w celu uzyskania korzyści majątkowej uprawiania prostytucji wskazanym w zarzutach osobom, a z wykładni prawa oraz licznych orzeczeń Sądów wynika, że sutenerstwo jest przestępstwem o wieloczynowo określonych znamionach, związane jest ono z ciągłością powtarzających się działań, pozostających w łączności czasowej i przedmiotowej, a prowadzących do uzyskania korzyści majątkowej z uprawiania przez inną osobę prostytucji - jest to proceder, a nie akt jednorazowy.

2. obrazę przepisów postępowania mająca wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 2 § 2 k.p.k., 4 k.p.k., 7 k.p.k., 366 k.p.k., 410 k.p.k. wyrażającą się w jednostronnej na niekorzyść oskarżonych ocenie zebranego materiału dowodowego, w szczególności, uznaniu za wiarygodne w zakresie ustalenia, czy doszło do zarzucanych oskarżonym czynów, zeznań składanych przez pokrzywdzone w postępowaniu przygotowawczym, w sytuacji, gdy ujawnione w toku postępowania okoliczności wskazują na to, że oskarżeni nie popełnili czynów w rozumieniu art. 204 § 2 k.k.;

3. naruszenie przepisu art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonych S. Z. oraz P. J. (1) zaistniałych w sprawie i nie wyeliminowanych w toku postępowania wątpliwości, co do zarzucanego im rzekomego udziału w procederze sutenerstwa;

4. obrazę przepisów postępowania mająca wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 172 k.p.k. przez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z konfrontacji odmiennie zeznających w sprawie świadków K. Ł. (1), W. K. i K. S., co miało wpływ na treść orzeczenia, która to konfrontacja mogła wyjaśnić sprzeczność w zeznaniach wyżej wymienionych świadków w zakresie brania udziału w procederze czerpania korzyści z nierządu przez oskarżonych;

W konkluzji skarżąca wniosła o uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w całości odnośnie obu oskarżonych S. Z. i P. J. (1) na ich niekorzyść. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w tym zeznania pokrzywdzonej K. Ł. (1) nie pozwala na przyjęcie, że oskarżony S. Z. podejmował wobec niej jakiegokolwiek zachowania wskazujące na zamiar czerpania od niej korzyści majątkowych z uprawiania prostytutki, i w konsekwencji przyjęciu, że jedynie oskarżony P. J. (1) żądał od w/w pokrzywdzonej korzyści majątkowej z uprawiania przez nią prostytutki i niewinnienia S. Z. od tego czynu i przypisania go jedynie oskarżonemu P. J. (1), podczas gdy pełna, prawidłowa, zgodna z zasadami logicznego myślenia i wskazaniem doświadczenia życiowego analiza i ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że obydwaj oskarżeni P. J. (1) i S. Z. wspólnie i w porozumieniu dopuścili się przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. opisanego w punkcie I na szkodę K. Ł. (1) (analogicznie zresztą jak wobec pozostałych sześciu pokrzywdzonych),

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 k.k. poprzez jego niesłuszne zastosowanie w podstawie wymiaru kary łącznej orzeczonej wobec oskarżonego P. J. (1), podczas gdy prawidłową podstawą wymiaru kary łącznej orzekanej za ciąg przestępstw i za przestępstwo jest wyłącznie przepis art. 91 §1 k.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości odnośnie oskarżonych P. J. (1) i S. Z. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator popierając wniesioną apelację i wniosek w niej zawarty złożył alternatywny wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie niewinnienia oskarżonego S. Z. i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania, nadto o zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego P. J. (1) przez przyjęcie, że wszystkie przypisane mu czyny stanowią ciąg przestępstw i wymierzenie mu za ten ciąg przestępstw jednej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego jest niezasadna i jej wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Apelacja prokuratora jest zasadna, jednakże na uwzględnienie zasługiwał jedynie alternatywny wniosek prokuratora złożony na rozprawie apelacyjnej.

Oдноśnie do apelacji obrońcy oskarżonego

Zarzuty apelacji są nietrafne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że całkowicie chybiony jest zarzut obrazę prawa materialnego - art. 204 § 2 k.k. Zgodzić się należy z obrońcą oskarżonych, że zarówno w orzecznictwie, jaki w doktrynie wskazuje się, że przestępstwo sutenerstwa określone w art. 204 § 2 k.k. jest przestępstwem trwałym, do którego istoty należy, to, że popełniane jest w określonych ramach czasowych. Użyte w art. 204 § 2 k.k. znamię czynnościowo-skutkowe w postaci "czerpania" korzyści majątkowych (znamię korzyści jest w § 2 też użyte

w liczbie mnogiej, a nie pojedynczej) wskazuje, że przestępstwo sutenerstwa ma charakter wieloczynowy i nie stanowi wyczerpania jego znamion jednokrotne uzyskanie korzyści majątkowej z cudzego procederu prostytucyjnego (por. w tej kwestii wyrok SN z dnia 5 lutego 2009 r., II KK 251/08, LEX nr 486551 oraz wyrok SA w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2013 r., II AKa 115/12, LEX nr 1289560). Autorka apelacji zapomina jednakże, że oskarżeni stanęli nie pod zarzutem dokonania czynów z art. 204 § 2 k.k., lecz pod zarzutem usiłowania dokonania czynów z art. 204 § 2 k.k., a z prawidłowo ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego w zakresie czynów im przypisanych niewątpliwie wynika, że S. Z. i P. J. (1) dążyli do cyklicznego czerpania korzyści majątkowych od kobiet trudniących się prostytutką, co wynika z zeznań pokrzywdzonych. Zeznały one jednoznacznie, że oskarżeni podjechali do nich i żądali pieniędzy w kwocie 500 zł za to, że mogą tam stać

i pracować i co poniedziałek będą odbierać taką kwotę. Tego rodzaju zachowanie oskarżonych w sposób nie budzący wątpliwości świadczy

o zamiarze stałego i wielokrotnego czerpania korzyści majątkowych

z procederu prostytuowania się innych osób, a tym samym stanowi usiłowanie sutenerstwa. (por. Violetta Konarska - Wrzosek Komentarz do art. 204 Kodeksu karnego). W tej sytuacji postawiony w apelacji zarzut obrazy prawa materialnego – art. 204 § 2 k.k. trudno uznać za uzasadniony.

Na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty apelacji obrońcy oskarżonych obrazy przepisów postępowania dotyczących prowadzenia postępowania dowodowego oraz szeroko pojętej oceny dowodów. Zarzuty apelacji w tym zakresie sprowadzają się do kwestionowania sądowej oceny zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonych i w efekcie, mimo że skarżąca tego wprost nie artykułuje, do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych. Argumentacja apelacji prezentując odmienną ocenę dowodów stanowi polemikę z sądową oceną, a przy tym nie wskazuje ona jakich to uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania przy ocenie materiału dowodowego dopuścił się Sąd I instancji. Tak skonstruowana apelacja nie mogła skutecznie podważyć dokonanej przez ten Sąd oceny dowodów i poczynionych ustaleń faktycznych. Wbrew zarzutom i argumentacji apelacji kontrola instancyjna zaskarżonego rozstrzygnięcia prowadzi do wniosku, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie, a zebrane w jego trakcie dowody poddał dostatecznie wnikliwej, kompleksowej analizie, rozważając całokształt okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, nie obrażając tym samym art. 410 k.p.k., przy czym oceny materiału dowodowego dokonał z baczeniem na reguły wynikające z art. 7 k.p.k., dokonując niewadliwych ustaleń faktycznych, w zakresie czynów z pkt 2-7 przypisanych oskarżonemu S. Z., jak też w zakresie czynów 1-7 przypisanych oskarżonemu P. J. (1), a stanowisko swoje w tej mierze należycie uzasadnił stosownie do wymogów 424 § 1 k.p.k. wskazując, którym dowodom i dlaczego dał wiarę, a którym oraz z jakich przyczyn, wiarygodności odmówił. Sąd Rejonowy słusznie oparł swe ustalenia na zeznaniach pokrzywdzonych, które wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają tworząc logiczną i spójną całość, a nadto znajdują potwierdzenie w zeznaniach w pełni obiektywnego świadka – funkcjonariusza policji E. T., która zna przebieg zdarzeń z relacji pokrzywdzonych. Lakoniczność zeznań pokrzywdzonych, które udało się przesłuchać na rozprawie, po kilku latach od zdarzenia, nie może podważać wiarygodności całości ich depozycji, zwłaszcza, że potwierdziły one swoje zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym, bezpośrednio po zdarzeniu, a te ich relacje wzajemnie ze sobą korespondują i znajdują logiczne potwierdzenie w zeznaniach pozostałych pokrzywdzonych, których bezpośrednio przesłuchanie w postępowaniu sądowym nie było możliwe. W tym miejscu wskazać należy na nietrafność zarzutu obrazy przepisów postępowania - art. 9 § 1 k.p.k. i art. 172 k.p.k. Niezależnie od tego, że przewidziana we wskazanym przepisie art. 172 k.p.k. konfrontacja jest czynnością fakultatywną, uzależnioną od oceny organu procesowego, czy istnieją sprzeczności w oświadczeniach przesłuchiowanych oraz czy zachodzi możliwość i potrzeba ich wyjaśnienia w ten sposób, to nie istniały w zeznaniach pokrzywdzonych K. Ł. (1), K. S. czy W. K., które były bezpośrednio przesłuchane przed Sądem, sprzeczności wymagające wyjaśnienia ich w trybie konfrontacji. Sprzeczności, których wyjaśnienie może nastąpić w drodze konfrontacji muszą mieć charakter istotny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2003 r., sygn. WK 15/03). Przepis art. 172 k.p.k. nie nakłada na sąd obowiązku przeprowadzenia konfrontacji świadków w każdym wypadku sprzeczności w ich zeznaniach, lecz tylko w sytuacji, gdy może to się przyczynić do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2001 r., sygn. III KKN 484/99). Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje, bowiem wszystkie pokrzywdzone podobnie przedstawiły przebieg przedmiotowych zdarzeń, a jak wskazano upływ czasu rzutujący na precyzje wypowiedzi tych, które zostały przesłuchane na rozprawie nie może dewaluować miarodajności całokształtu ich relacji, jak i pozostałych, które nie zostały przed Sądem przesłuchane. Sąd Rejonowy obdarzając relacje pokrzywdzonych wiarygodnością podał motywy takiej ich oceny, a przedstawioną w tym zakresie argumentację należy podzielić. Sąd I instancji jednocześnie wskazał dlaczego odmówił wiary wyjaśnieniom oskarżonych oraz zeznaniom świadków M. B. i D. J. i z tą oceną należy się zgodzić. Nie powtarzając argumentów Sądu meriti podnieść jedynie należy, że dowody te niezależnie od sprzeczności z zeznaniami pokrzywdzonych, pozostawały również w sprzeczności z dowodami zebranymi w sprawie o sygn. akt II K 1374/11 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim. Trudno w tej sytuacji mówić o skuteczności zarzutów kwestionujących sposób prowadzenia postępowania dowodowego i oceny dowodów. Podkreślić bowiem należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje, pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeśli tylko: jest poprzedzone

ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy; stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego; jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego; a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (por. np. wyrok SN z 3 września 1998 r., V KKN 104/98, Prok. i Pr. 1999, z. 2, poz. 6, postanowienie SN z dnia 18 grudnia 2012 r., III KK 298/12, LEX nr 1232292). W tym kontekście chybiony jest także zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Powyższy przepis dotyczy wątpliwości, które ma i nie jest w stanie rozstrzygnąć sąd orzekający, nie zaś wątpliwości obrony i oskarżonych co do prawidłowości rozstrzygnięcia dokonanego przez sąd. Nie należą do nich przy tym wątpliwości związane z problemem oceny dowodów, a więc, który z wzajemnie sprzecznych dowodów zasługuje na wiarę, a który tego waloru nie ma. Jeżeli sąd dokona ustaleń na podstawie swobodnej oceny dowodów, odpowiadającej zasadom wiedzy i doświadczenia życiowego i w zgodzie z przepisem art. 410 k.p.k., a ustalenia te są stanowcze, to nie może zachodzić obraza art. 5 § 2 k.p.k. (zob. postanowienie SN z 21.07.2009 r., V KK 142/09, LEX nr 519641, postanowienie SN z 15.05.2008 r., III KK 79/08, LEX 393949, postanowienie SN z 18.01.2007 r., III KK 276/06, OSNwSK 2007/1/211, por. także wyrok SA w Katowicach z 5.06.2007 r., II AKa 173/07, Prok. i PR. –wkl. 2008/2/25).

Apelacja poza subiektywną polemiką z ocenami i ustaleniami Sądu meriti nie przedstawiła argumentacji, która mogłaby je skutecznie podważyć.

Co się zaś tyczy wymiaru kary orzeczonej wobec S. Z. to stwierdzić należy, że orzeczona w stosunku do tego oskarżonego kara pozbawienia wolności oscylująca w dolnych granicach ustawowego zagrożenia za przypisane mu czyny, a także zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania tej kary, przy uwzględnieniu charakteru i okoliczności popełnienia tych czynów w warunkach ciągu przestępstw nie może być uznana za rażąco niewspółmierną (surową) w stopniu, który uzasadniałby korektę wyroku w oparciu o przepis art. 438 pkt 4 k.p.k. takiej rażącej niewspółmierności trudno doszukać się również w zakresie orzeczonej grzywny. Sąd Rejonowy przy wymiarze kary prawidłowo uwzględnił całokształt okoliczności tak obciążających, jak i łagodzących stosownie do dyrektyw określonych w art. 53 § 1 i 2 k.k., a orzeczona grzywna uwzględnia wysokość korzyści, jaką oskarżony zamierzał osiągnąć z popełnionych przestępstw oraz jego możliwości zarobkowe. Brak jest w tej sytuacji podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze.

Orzeczenie o karze w wobec oskarżonego P. J. (1) omówione będzie w dalszej części uzasadnienia, przy odniesieniu się do apelacji prokuratora.

Co się tyczy apelacji prokuratora

Jak wskazano na wstępie apelacja ta jest zasadna i na uwzględnienie zasługuje wniosek prokuratora złożony na rozprawie apelacyjnej, bowiem zasadność zarzutów tej apelacji nie wymagała uchylecia zaskarżonego wyroku w całości, a jedynie w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu S. Z. w pkt I aktu oskarżenia, zaś w stosunku do oskarżonego P. J. (1) możliwe było dokonanie zmiany wyroku.

Słuszny jest zarzut apelacji prokuratora błędu w ustaleniach faktycznych. Zasadnie w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu S. Z. w punkcie I aktu oskarżenia. Trafnie podnosi skarżący, że wadliwość ustaleń Sądu meriti w tym zakresie jest konsekwencją wykraczającej poza ramy art. 7 k.p.k. oceny dowodów, w szczególności zeznań pokrzywdzonej K. Ł. (1), nie uwzględniającej istotnych okoliczności wynikających

z całokształtu materiału dowodowego oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Nie ulega wątpliwości, że dnia 28 marca 2011 r. oskarżeni P. J. (1) i S. Z. przyjechali do miejscowości T. z zamiarem czerpania korzyści majątkowych od siedmiu stojących tam kobiet. Z zeznań pokrzywdzonej K. Ł. (1) wynika, że wprawdzie wobec niej tylko oskarżony P. J. (1) werbalizował żądania cyklicznego płacenia pieniędzy z tytułu wykonywanego przez nią procederu prostytutcji, jednakże oskarżony S. Z. był przy tym obecny, znajdując się w stojącym obok z otwartą szybą samochodzie i akceptował takie działania J., skoro jak wynika z zeznań tej pokrzywdzonej, obaj mężczyźni ze sobą rozmawiali, a Z. wiedział co robi J.. Podkreślić przy tym należy, że obok znajdowały się również pokrzywdzone K. S. i W. K., w stosunku do których obaj oskarżeni brali udział w wysuwaniu żądania pieniędzy, a oskarżony Z. w tym czasie popchnął K. S., które to zachowanie pozostawało w związku z wysuwanymi wobec nich żądaniami otrzymania od nich pieniędzy. Z zeznań

świadka K. Ł. (1) wynika przy tym, że żądania te dotyczyły wszystkich dziewczyn. Wskazywana przez pokrzywdzone chronologia zdarzeń, z której wynika, że przed żądaniem wyartykułowanym wobec K. Ł. (1) analogiczne żądania wysuwane były przez obu oskarżonych wobec pokrzywdzonych opisanych w zarzutach II, III, IV, V aktu oskarżenia, a w stosunku do pokrzywdzonych z zarzutów VI i VII, zostały one wysunięte w czasie i miejscu, w którym znajdowała się też K. Ł. (1) to należy dojść do logicznego wniosku, że zachowanie obu oskarżonych wobec K. Ł. (1) było częścią sekwencji zdarzeń wobec wszystkich siedmiu pokrzywdzonych. W tej sytuacji trudno przyjąć, że oskarżony Z. nie uczestniczył i nie ogarniał swą świadomością i nie akceptował identycznego, jak wobec pozostałych, działania wobec K. Ł. (1). Okoliczności wynikające z całokształtu zeznań pokrzywdzonych wskazują na współdziałanie obu oskarżonych w popełnieniu wszystkich zarzucanych im czynów. Podkreślić przy tym należy, istotą współsprawstwa nie jest to, iż każdy ze współsprawców wykonuje wszystkie czynności czasownikowe stanowiące znamię przestępstwa, lecz wystarcza aby działali oni w ramach uzgodnionego w sposób choćby dorozumiany podziału ról, a każdy z nich obejmował swym zamiarem zarówno działania własne, jak i działanie współsprawcy składające się razem na całość przestępczego przedsięwzięcia. W świetle powyższych okoliczności trudno podzielić ustalenia Sądu meriti co do braku udziału oskarżonego S. Z. w popełnieniu czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia. Słuszny jest zatem zarzut apelacji prokuratora dotyczący wadliwości ustaleń w tym zakresie i wniosek o uchylenie wyroku w tej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w zakresie zarzutu I w odniesieniu do oskarżonego S. Z. Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe, po czym zebrane dowody podda kompleksowej analizie uwzględniającej całokształt okoliczności i oceni je zgodnie z wymogami określonymi w art. 7 k.p.k. i w efekcie dokona niewadliwych ustaleń faktycznych oraz oceny prawnej zachowania oskarżonego S. Z. w zakresie czynu z pkt I aktu oskarżenia, a w przypadku sporządzania pisemnego uzasadnienia wyroku, swoje stanowisko umotywuje zgodnie z wymogami art. 424 k.p.k.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do stwierdzenia, że trafny był także zarzut prokuratora dotyczący obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 k.k. Wykładnia przepisu z art. 85 k.k. musi być dokonywana łącznie z wykładnią art. 91 § 1 k.k. z punktu widzenia elementów określających zakres zastosowania instytucji zbiegu przestępstw oraz ciągu przestępstw. Nie zachodzi, więc taka sytuacja, w której jeden stan faktyczny obejmujący dwa, co najmniej popełnione przez tego samego sprawcę przestępstwa może podpadać jednocześnie pod art. 85 k.k. i następne i art. 91 k.k. Oczywiście jest, że skoro art. 85 k.k. określa zasady orzekania kary łącznej w przypadku, gdy sprawca popełnił przypisane mu przestępstwa w ich realnym zbiegu, a art. 91 § 2 k.k. dotyczy sytuacji, w której sprawca popełnił w warunkach określonych w art. 85 k.k. dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 art. 91 k.k. lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, to powołanie w podstawie prawnej wymiaru kary łącznej art. 85 k.k. i art. 91 § 2 k.k. jest wadliwe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 czerwca 2014 r., sygn. akt II AKa 115/14).

Odnosząc powyższą argumentację do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, że wszystkie czyny przypisane oskarżonemu P. J. (1) spełniają warunki określone w art. 91 § 1 k.k. do uznania ich za popełnione w ciągu przestępstw. Skutkowało to zmianą zaskarżonego wyroku wobec tego oskarżonego przez uchylenie rozstrzygnięć o karze łącznej pozbawienia wolności i warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary łącznej i przy przyjęciu, że ciąg przestępstw obejmuje wszystkie przypisane mu czyny wymierzenie mu przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. jednej kary pozbawienia wolności. Wymierzając na nowo karę Sąd odwoławczy miał na uwadze wskazane w art. 53 § 1 i 2 k.k. dyrektywy wymiaru kary i całokształt okoliczności istotnych przy jej orzekaniu, jakie brał pod uwagę również Sąd I instancji. Uwzględniając, więc społeczną szkodliwość tych przestępstw z jednej strony (która jest znaczna przede wszystkim z uwagi rodzaj zamiaru oskarżonego i jego motywacje, a także rodzaj i charakter naruszonego dobra) i jego uprzednią karalność, a z drugiej strony, ścisły związek przedmiotowy i czasowy oraz brak sygnałów, aby oskarżony obecnie wchodził w konflikt z prawem Sąd wymierzył P. J. (1) karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. W ocenie Sądu Okręgowego powyższa kara będzie adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu, a jej dolegliwość nie przekroczy stopnia winy.

Brak było przy tym podstaw do zmiany wyroku w zaskarżonej części w zakresie orzeczenia o karze grzywny w stosunku do oskarżonego P. J. (1), dlatego w tej części wyrok utrzymano w mocy. Jeśli się uwzględni okoliczności przestępczego

działania oskarżonego, wysokość korzyści jaką zamierzał osiągnąć z tego procederu oraz jego możliwości zarobkowe, to orzeczonej grzywny nie można uznać za rażąco niewspółmierną (surową) w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

W stosunku do oskarżonego S. Z. o kosztach sądowych w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. i art. 633 k.p.k.

W stosunku do oskarżonego P. J. (1) o kosztach sądowych w sprawie orzeczono na podstawie art. 635 k.p.k. i art. 633 k.p.k.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w dyspozytywnej części wyroku.

SSO Adam Bednarczyk SSO Marek Wojnar SSO Maciej Schulz